



# DOSTĘP DO PRZEPUSTOWOŚCI SYSTEMU PRZESYŁOWEGO

Andrzej Nehrebecki – kierownik Działu Umów  
Przesyłowych

Michał Sobczak – zastępca kierownika Działu Umów  
Przesyłowych

Hubert Kabulski – kierownik Działu Relacji z Klientami

12 maja 2026

## JAK ZAKOŃCZYĆ REALIZACJĘ PRZYŁĄCZENIA I ROZPOCZĄĆ PRZESYŁ GAZU?

Nagazowanie (produkt dobowy)

Rozruch (PPR)

Przesył (produkt roczny)

Portfel przepustowości (szereg produktów)

Przyszłość (PPP)

- może zostać uruchomione po technicznym zakończeniu inwestycji (min. odbiory techniczne)
- jest pierwszym handlowym przesyłem gazu dla nowego punktu wyjścia z sieci przesyłowej na potrzeby sprawdzenia instalacji
- po stronie OSP niezbędne uruchomienie punktu handlowego w Systemie Wymiany Informacji (SWI) – fizyczny punkt wyjścia do odbiorcy końcowego (FPWYOK)
- wniosek o nagazowanie składa **ZUP** w SWI (tj. podmiot posiadający umowę przesyłową z OSP) w imieniu odbiorcy końcowego, któremu sprzedaje gaz (**produkt dobowy**) – co do zasady nagazowanie nie powinno trwać dłużej niż parę dni
- oświadczenie o gotowości do odbioru paliwa gazowego złożone przez osoby upoważnione ze strony Odbiorcy Końcowego

**Warto zapamiętać:** Proces nagazowania jest naturalnie dostosowany do momentu przed zakończeniem umowy o przyłączenie i ma na celu przygotowanie instalacji do rozpoczęcia stałego przesyłu.

# PRYZDZIAŁ PRZEPUSTOWOŚCI NA ZASADACH ROZRUCHU TECHNOLOGICZNEGO (PPR)



- produkt przepustowości na **szczególnych, preferencyjnych warunkach korzystania z mocy umownej (przepustowości)** – niestandardowy sposób rozliczania PPR w porównaniu do PP
- **niestandardowy okres trwania:** od dnia przydzielenia przez OSP i nie dłuższy niż do końca szóstego (6) miesiąca gazowego następującego po miesiącu gazowym, w którym rozpoczęto korzystanie z przepustowości na zasadach rozruchu (czyli korzystanie z produktu jakim jest PPR może trwać maksymalnie niecałe 7 miesięcy).
- **niestandardowy sposób określania przepustowości:** we wniosku określa się minimalną wartość przepustowości (mocy umownej) zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie o przyłączenie (PPR<sub>min</sub>) oraz maksymalną wartość przepustowości (moc umowną) dopuszczoną przez OSP z uwzględnieniem przepustowości systemu i jego integralności oraz bezpieczeństwa pracy sieci (PPR<sub>max</sub>)
- **niestandardowe warunki:** przed rozpoczęciem każdego z miesięcy w trakcie trwania PPR ZUP w imieniu odbiorcy składa wstępny harmonogram ilości przewidywanych odbiorów paliwa gazowego w podziale na poszczególne doby gazowe
- **niestandardowy sposób rozliczenia:** zależny od najwyższej mocy zrealizowanej w danym miesiącu

**Warto zapamiętać:** PPR jest pierwszym produktem przepustowości gwarantującym moc umowną po zakończeniu umowy o przyłączenie – ważne by rozpoczynał się nie później niż Termin Przyłączenia określony w umowie.

# PRZYDZIAŁ PRZEPUSTOWOŚCI NA ZASADACH ROZRUCHU TECHNOLOGICZNEGO (PPR)

## maksymalna moc w danym miesiącu < PPRmin

- W przypadku, gdy maksymalna moc zrealizowana w danym miesiącu jest mniejsza niż wartość minimalna mocy umownej (przepustowości) **opłata pobierana jest na podstawie PPRmin po stawce za produkt roczny.**

## PPRmin < maksymalna moc zrealizowana > PPRmax

- W przypadku, gdy maksymalna moc zrealizowana w danym miesiącu jest większa niż wartość minimalna mocy umownej (przepustowości), ale nie przekracza wartości maksymalnej mocy umownej (przepustowości) **rozliczanie PPR dokonywane jest na podstawie poziomu maksymalnej mocy zrealizowanej w danym miesiącu po stawce za produkt roczny.**

## maksymalna moc w danym miesiącu > PPRmax (przekroczenie mocy!)

- W przypadku, gdy maksymalna moc zrealizowana w danym miesiącu jest większa niż wartość maksymalna mocy umownej (przepustowości), **pobierana jest na rzecz OSP opłata dodatkowa stanowiąca iloczyn liczby godzin w okresie rozliczeniowym (miesiącu), sześciokrotności stawki opłaty stałej dla usług przesyłania dla produktów rocznych oraz różnicy pomiędzy maksymalną mocą zrealizowaną a PPRmax.**

# PRYZDZIAŁ PRZEPUSTOWOŚCI NA ZASADACH ROZRUCHU TECHNOLOGICZNEGO (PPR)

## Zasada:

PPR przysługuje dla nowopowstałego punktu w systemie przesyłowym po zakończeniu umowy o przyłączenie.

## Wyjątek:

PPR może przysługiwać również w przypadku, gdy nastąpiła trwała znacząca zmiana w instalacji Odbiorcy końcowego, którą Odbiorca końcowy właściwie udokumentuje.

## Ważna różnica:

W przypadku PPR dla istniejącego punktu wyjścia do danego Odbiorcy końcowego bez realizacji umowy o przyłączenie w ramach rozruchu technologicznego instalacji Odbiorcy końcowego, minimalna wartość przepustowości (mocy umownej) (**PPR<sub>min</sub>**) ustalana jest na poziomie **nie mniejszym niż suma przydziałów przepustowości w miesiącu gazowym poprzedzającym PPR z uwzględnieniem produktów rocznych, kwartalnych i miesięcznych**.

# GWARANCJA MOCY UMOWNEJ

Umowa o przyłączenie – **wyłącznie do Terminu Przyłączenia.**

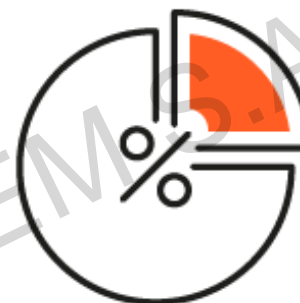
OK

Przydział przepustowości na zasadach rozruchu technologicznego (PPR) – **na poziomie PPRmax.**

ZUP

Przydział przepustowości – **wyłącznie produkt roczny.**

ZUP



OK

Prognoza przydziału przepustowości (PPP) – **do potwierdzenia odpowiednim PP bądź opłata za niedotrzymanie PPP.**

ZUP

# DOSTĘPNA PRZEPUSTOWOŚĆ

## Dostępna przepustowość a parametry stacji

Czy parametry technologiczno-pomiarowe stacji (PTPS) gazowej są maksymalną granicą zamówienia mocy?

**TAK**

Czy parametry technologiczno-pomiarowe stacji (PTPS) gazowej są dostępną dla mnie przepustowością?

**TO ZALEŻY**

## Co wpływa na dostępną przepustowość?

- zawarte umowy o przyłączenie
- zawarte roczne przydziały przepustowości (PP), w tym na zasadach rozruchu technologicznego (PPR)
- zawarte prognozy przydziałów przepustowości (PPP)
- porozumienia techniczne zawarte z OSD/OSM

... i oczywiście PTPS.

są dwa rodzaje przepustowości (mocy umownej) z jakich można korzystać w danym fizycznym punkcie wejścia/wyjścia – PP na zasadach **ciągłych i przerywanych**

**o produkt na zasadach przerywanych się nie wnioskuje** – OSP udostępnia przepustowość na zasadach przerywanych, **gdy cała przepustowość techniczna danego fizycznego punktu została przydzielona w ramach produktów udostępnianych na zasadach ciągłych** (Oferta OSP)

\*wyjątek: procedura aukcji (IP)

## Oferta OSP:

- podmiotom, którym nie została przydzielona przepustowość na zasadach ciągłych w ilości wnioskowanej, zostanie zaoferowana przepustowość na zasadach przerywanych
- możliwe jest, że oferta będzie składała się zarówno z dostępnej przepustowości na zasadach ciągłych, jak również na zasadach ciągłych oraz przerywanych albo tylko na zasadach przerywanych, o łącznej wartości równej złożonemu wnioskowi
- wnioskujący może przyjąć przedstawioną przez OSP ofertę w całości lub w części - przy czym w pierwszej kolejności zawierany jest przydział przepustowości na zasadach ciągłych (nie można wybrać wyłącznie przepustowości przerywanej)

**Oświadczenie:** PP na zasadach przerywanych w fizycznych punktach wyjścia do Odbiorców, w których mogłoby to powodować zagrożenia lub zakłócenia w dostawach paliwa gazowego do Odbiorcy chronionego, może nastąpić **wyłącznie pod warunkiem przekazania** przez Użytkownika Systemu oświadczenia podpisanego przez Odbiorcę, z którego wynikać będzie, że z uwagi na zapewnienie alternatywnych sposobów zasilania, przydział przepustowości na zasadach przerywanych nie spowoduje zagrożeń lub zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do Odbiorcy chronionego.

**Warunki przerywania:** OSP ma prawo ograniczyć realizację usług przesyłania w ramach przepustowości (mocy umownej) na zasadach przerywanych w danym fizycznym punkcie wejścia lub fizycznym punkcie wyjścia, z powodu:

- niedotrzymania parametrów jakościowych paliwa gazowego określonych w IRiESP,
- **realizacji usług przesyłania dla produktów przydzielonych na zasadach ciągłych,**
- konserwacji i remontów sieci przesyłowej,
- ograniczeń związanych z rynkami zasilającymi lub zasilanymi,
- realizacji obowiązków w zakresie użyteczności publicznej,
- zarządzania przepustowością w ramach zarządzania ograniczeniami systemowymi,
- prowadzenia uzgodnionych prac w systemie przesyłowym,
- wystąpienia sytuacji awaryjnych i wprowadzenia ograniczeń, zgodnie z postanowieniami opisanymi w IRiESP.

Użytkownik Sieci zobowiązany jest dostosować się do wprowadzonych przez OSP, zgodnie z przepisami prawa i IRiESP, ograniczeń przepustowości (mocy umownej) na zasadach przerywanych w danym fizycznym punkcie wejścia lub fizycznym punkcie wyjścia.

Niedostosowanie się Użytkownika Sieci do wprowadzonych ograniczeń stanowi przekroczenie przepustowości (mocy umownej).

# PROCEDURA UDOSTĘPNIANIA PRZEPUSTOWOŚCI NA KOLEJNY ROK GAZOWY



- podstawowy proces kontraktowania przepustowości na kolejny rok gazowy (produkty roczne, kwartalne, miesięczne oraz PPP)
- **okienko czasowe składania wniosków w SWI: 25 czerwca – 15 lipca**
- wnioski złożone w okienku czasowym są traktowane równorzędnie bez znaczenia terminu złożenia wniosku w ramach okienka
- w pierwszej kolejności rozpatrywane są wnioski o PP (przed wnioskami o PPP)
- w pierwszej kolejności przydzielana jest przepustowość na zasadach ciągłych, następnie przerywanych (oferta OSP)
- w przypadku gdy, w jednym punkcie wyjścia do odbiorcy końcowego wnioski złożyło dwóch lub więcej ZUP i ich suma przekracza dostępną przepustowość w tym punkcie OSP informuje odbiorcę końcowego o konieczności dokonania alokacji (obowiązek alokacyjny) – w ramach procedury udostępniania przepustowości na kolejny rok gazowy do 15 sierpnia OSP poinformuje o takim obowiązku odbiorcę

# PROGNOZA PRYZDZIAŁU PRZEPUSTOWOŚCI (PPP)



- produkt umożliwiający gwarancję mocy przesyłowych** (przepustowości punktu wyjścia/wejścia) **w przyszłości** (okres R+2 do R+5) **powyżej obecnego przydziału przepustowości (PP)**
- produkt dedykowany odbiorcom końcowym oraz OSD** (w odróżnieniu od przydziałów przepustowości nie dotyczy spółek obrotu tj. ZUP) tj. podmiotom posiadającym wiedzę w zakresie prognozowanego odbioru paliwa gazowego w przyszłości
- produkt bezkosztowy** – za zamówione PPP nie ma opłat (w porównaniu do przydziału przepustowości)
- ewentualne opłaty związane są wyłącznie z przypadkiem niedotrzymania bądź zmniejszenia PPP powyżej dopuszczalnych zakresów tolerancji (szczegółowo określone w IRiESP i porozumieniu)
- wymóg formalny umożliwiający korzystanie z PPP dla odbiorców końcowych – odpowiedni zapis w porozumieniu!**



## Podstawowe zasady stosowania PPP:

- | wnioski o PPP składane są w ramach corocznej Procedury udostępniania przepustowości (co roku w okresie od 25 czerwca do 15 lipca) bądź jednorazowo po zakończeniu przyłączenia
- | możliwość rezerwacji przepustowości w ramach PPP dla kolejnych 16 kwartałów w kolejnych 4 latach gazowych po roku gazowym dla którego zamawiany jest PP
- | **ciągłość i niemalejąca monotoniczność** całego okresu prognozowanego – od momentu rozpoczęcia po ostatni kwartał R+5
- | wartość PPP w kolejnych kwartałach może być ta sama bądź rosnąć (nie może się zmniejszać pomiędzy kwartałami)
- | wartość PPP nie może być niższa niż posiadany PP
- | zatwierdzoną PPP można zmienić – zwiększyć bądź zmniejszyć (z zachowaniem powyższych zasad) – w przypadku zmniejszenia do 5% bez opłaty

# ZMIANA PP ROCZNEGO W TRAKCIE ROKU GAZOWEGO

## Zwiększenie PP rocznego do OK:

Zgodnie z IRiESP uzasadnieniem do złożenia przez Użytkownika Sieci wniosku o **zwiększenie PP rocznego** w trakcie roku gazowego w punkcie wyjścia do Odbiorcy końcowego są **w szczególności** następujące przypadki:

- modernizacja lub rozbudowa stacji,
- zmiana procesu technologicznego Odbiorcy,
- uruchomienie dodatkowej produkcji spowodowanej wzrostem zapotrzebowania na wyroby Odbiorcy.

## Zmniejszenie PP rocznego do OK:

- **Zmniejszenie PP rocznego** dla Odbiorcy końcowego możliwe jest tylko w jednym przypadku tj. **trwałego i udokumentowanego fizycznego** odłączenia Odbiorcy w trakcie roku gazowego.
- Dla punktów wewnętrznych takich jak punkty wyjścia do Odbiorcy końcowego nie ma zastosowania procedura rezygnacji z przepustowości. Dotyczy ona wyłącznie przepustowości na interkonektorach.

Każdemu Odbiorcy końcowemu w systemie przesyłowym przysługuje prawo do zmiany sprzedawcy.

Oświadczenie o skutecznym wypowiedzeniu przez Odbiorcę końcowego umowy sprzedaży z dotychczasowym ZUP lub o zmianie umowy sprzedaży.

Oświadczenie ile przepustowości (mocy umownej) i na jaki okres ma zostać odebrane dotychczasowemu ZUP.

**Maks. 21 dni na procedurę – zgodnie z ustawą Prawo energetyczne.**

Odbiorca końcowy zawiera umowę sprzedaży lub umowę kompleksową z nowym ZUP.

Odbiorca końcowy lub nowy ZUP działający z upoważnienia Odbiorcy końcowego wypowiada umowę dotychczasowemu ZUP w zakresie części / całości PP.

Nowy ZUP składa wniosek w SWI o przydział przepustowości (PP) na punkt wyjścia do Odbiorcy końcowego.

Zmiana sprzedawcy następuje poprzez przydzielenie przepustowości (PP) nowemu ZUP.

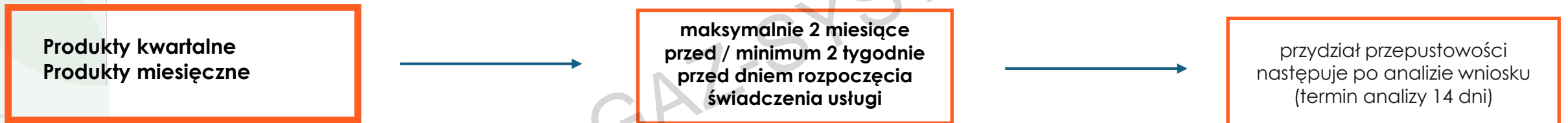
W przypadku całkowitej zmiany sprzedawcy przydział przepustowości (PP) u dotychczasowego ZUP jest zakończony.

# ZAMAWIANIE MOCY UMOWNEJ/KONTRAKTOWANIE PRYZDZIAŁÓW PRZEPUSTOWOŚCI

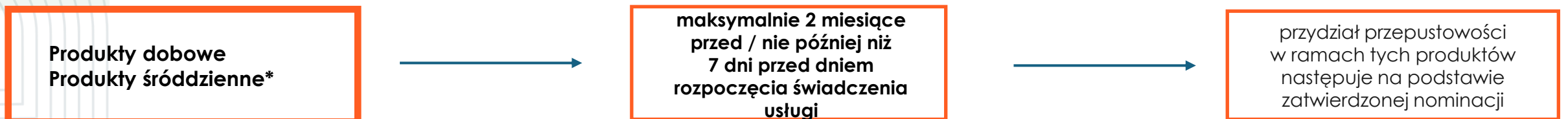
## Zamawiane na kolejny rok gazowy - Procedura udostępniania przepustowości



## Zamawiane w bieżącym roku gazowym – dowolny termin w roku w ramach określonych w IRISP zasad



## Zamawiane w bieżącym roku gazowym – dowolny termin w roku zgodnie z zatwierdzoną nominacją



\* Wyłącznie interkonektory

# Produkt dobowy

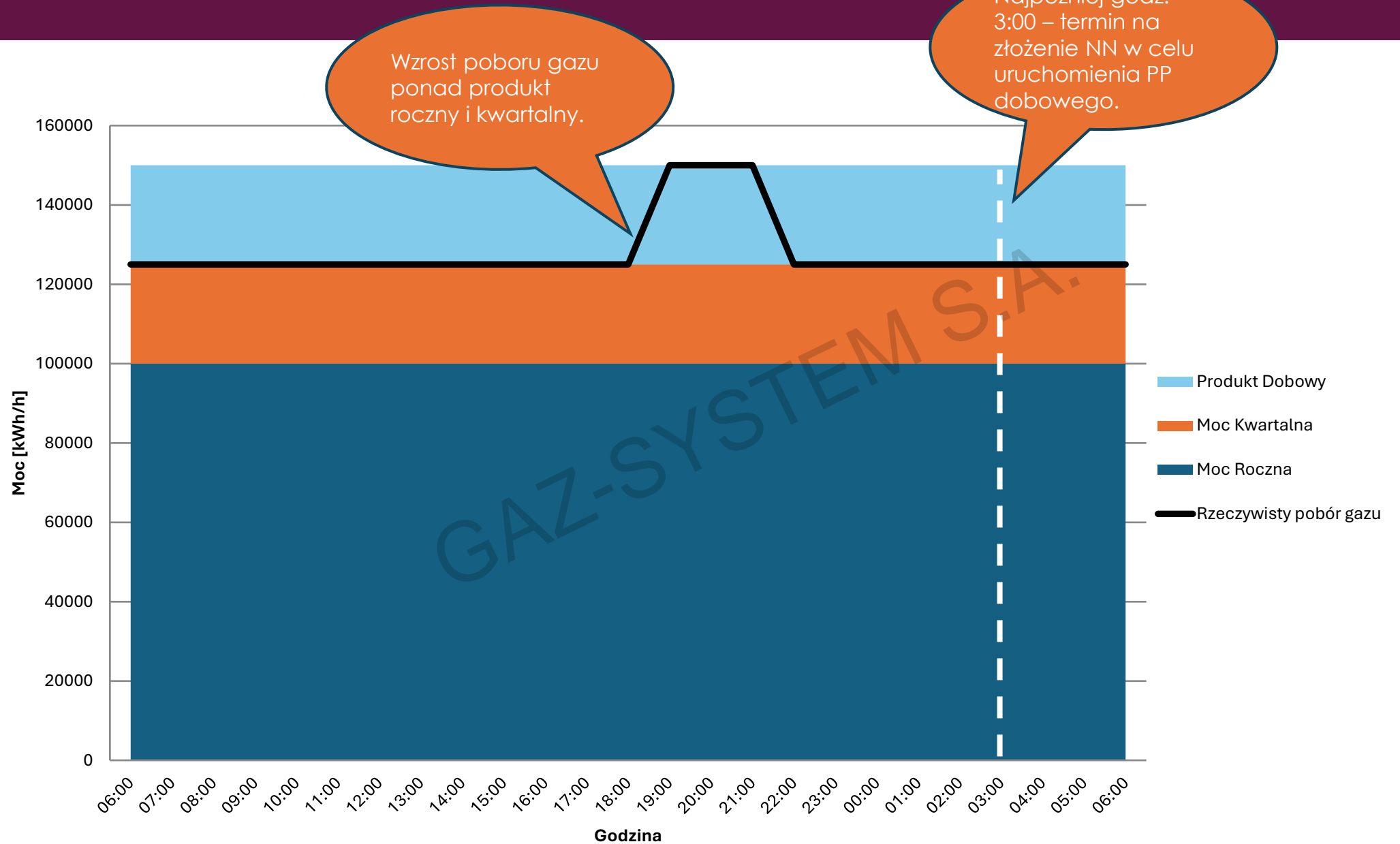
## Wniosek o PP dobowy

- Wniosek o możliwość korzystania z przydziału przepustowości (PP) dobowego składa Użytkownik Systemu nie wcześniej niż 2 miesiące i nie później niż 7 dni przed terminem rozpoczęcia korzystania z PP dobowego.
- Wyjątkowy rodzaj wniosku - bez określenia wartości PP.
- PP następuje na podstawie zatwierdzonej nominacji i odpowiada różnicy pomiędzy:
  - maksymalną ilością godzinową paliwa gazowego określoną w zatwierdzonej przez OSP nominacjioraz
  - ilościami wynikającymi z sumy PP posiadanych przez danego Użytkownika Systemu w ramach wszystkich produktów dłuższych niż dobowy dla danego punktu.

## Korzyści z posiadania PP dobowego

- Produkt dobowy pozwala elastycznie dopasować moc w trakcie doby gazowej do nagłych potrzeb produkcyjnych i wzrostu poboru paliwa gazowego.
- Produkt dobowy jest przydatnym narzędziem do ograniczenia ryzyka przekroczenia mocy umownej i związanych z tym opłat taryfowych tj. sześciokrotności stawki podstawowej za przekroczenie PP.

# PORTFEL PRZEPUSTOWOŚCI



*Disclaimer:*

*Prezentacja ma wyłącznie charakter informacyjny. Korzystanie z zawartych w niej informacji odbywa się na wyłączną odpowiedzialność Odbiorcy. GAZ-SYSTEM S.A. nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek skutki wynikające z zastosowania tych informacji.*

**Dziękujemy**